

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/9423,Uroczystosci-z-okazji-70-rocznicy-wyzwolenia-niemieckiego-obozu-koncentracyjnego.html>
02.03.2026, 01:18

Uroczystości z okazji 70. rocznicy wyzwolenia niemieckiego obozu koncentracyjnego Dachau - Dachau, 3 maja 2015

03.05.2015

W niedzielę, 3 maja 2015 r., na terenie byłego niemieckiego obozu koncentracyjnego Dachau - obecnie Gedenkstätte Dachau - odbyły się oficjalne uroczystości upamiętniające 70. rocznicę wyzwolenia tego obozu.

W uroczystościach wzięła udział liczna grupa ocalonych więźniów - także z Polski - oraz żołnierzy amerykańskich, którzy 29 kwietnia 1945 r. wyzwolili obóz. Przybyli przedstawiciele niemieckich władz państwowych oraz rządu bawarskiego, a wśród nich Angela Merkel - kanclerz Niemiec oraz Horst Seehofer - premier Bawarii. Stronę polską reprezentowała wicemarszałek Sejmu Elżbieta Radziszewska. Instytut Pamięci Narodowej reprezentowały Dyrektor Renata Soszyńska i dr Anna Jagodzińska z Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów oraz Ewa Wójcicka z Centrum Udzielania Informacji o Ofiarach II Wojny Światowej. Spośród uczestników sporą grupę tworzyli Polacy, głównie rodziny byłych więźniów Dachau.

Do Dachau przybyli także licznie Polacy z Polskiej Misji Katolickiej w Monachium z białoczerwonymi flagami, by przypomnieć, że największą grupę narodowościową więzioną w tym obozie stanowili właśnie Polacy. Po uroczystościach i złożeniu wieńca przez kanclerz Niemiec Angelę Merkel na terenie krematorium pod pomnikiem więźnia „Den Toten zur Ehr. Den Leben zur Mahnung” uczestnicy uroczystości w marszu „białych róż” przeszli na były plac apelowy, główne miejsce uroczystości. Po przemówieniach kanclerz Merkel, byłych więźniów oraz przedstawicieli amerykańskich żołnierzy, którzy wyzwolili obóz, Międzynarodowego Komitetu Dachau i władz państwowych, odbyła się uroczystość składania wieńców pod Ścianą Pamięci Narodów. W imieniu Instytutu Pamięci Narodowej wieniec, w asyście uczennic z Josef-Effner gimnazjum w Dachau, złożyły Renata Soszyńska i Anna Jagodzińska.

* * *

Z rozkazu Heinricha Himmlera 22 marca 1933 r. w pobliżu miasteczka Dachau w Bawarii, niedaleko Monachium, założono w Niemczech pierwszy obóz koncentracyjny. W Dachau unicestwiano więźniów poprzez ciężką pracę, głód, znęcanie się, badania pseudomedyczne oraz w „transportach inwalidów”.

Przez Dachau przeszło około 250 tys. więźniów z wszystkich krajów podbitej przez Niemcy Europy, 40 tys. z nich stanowili Polacy. W dniu wyzwolenia było około 33 tys. więźniów, w tym około 10 tys. Polaków. Liczba więźniów i ofiar nie jest dokładnie znana, gdyż w spisach obozowych nie uwzględniono osób skierowanych do obozu przez gestapo celem wykonania egzekucji. W latach 1939-1945 Dachau stało się miejscem martyrologii duchowieństwa, ze szczególnym okrucieństwem - duchowieństwa polskiego. W obozie tym uwięziono w sumie 2720 księży katolickich, najwięcej Polaków - 1777 z których zmarło 868.

29 kwietnia 1945 r. obóz został wyzwolony przez amerykańskich żołnierzy z 7. Armii gen.

George'a Pattona. W 1965 r. z inicjatywy byłych więźniów powstało Muzeum Pamięci Dachau. Od 2005 r. funkcjonuje jako Muzeum KZ-Gedenkstätte Dachau. Umieszczona w 1972 r. w byłym obozie Dachau, na ścianie kaplicy Śmiertelnego Lęku Pana Jezusa, przywieziona przez polskich biskupów i kapłanów, więźniów KZ Dachau, czterojęzyczna tablica pamiątkowa przypomina: „Tu, w Dachau, co trzeci zamęczony był Polakiem, co drugi z uwięzionych tu księży polskich złożył ofiarę życia. Ich świętą pamięć czczą księża Polacy - współwięźniowie”.

dr Anna Jagodzińska BUiAD IPN

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

